

SPIS TREŚCI

Rozdział I

MEZOPOTAMIA. OD WYNAŁAZKU PISMA DO KOŃCA III DYNASTII Z UR (OK. 3200-OK. 2000).....	9
Ludność Mezopotamii w pocz. III tyś.....	9
Sumer w pół. III tyś.....	13
Wpływy sumeryjskie w pozostałej części Mezopotamii.....	16
Elam w pół. III tyś.....	19
Lagasz w latach 2500 - 2300.....	20
Rolnictwo 21, Rzemiosło 22, Pismo 23, Społeczeństwo 25	
<i>Ensi i lugal</i>	29
Cywilizacja sumeryjska pomiędzy 2500 a 2200.....	32
Architektura 33, Rzeźba 35, Plastyka w metalu 38, Głiptyka 40	
Okres akadyjski (2340 - 2198).....	41
Powstanie imperium 41, Imperium 43, Organizacja imperium 46, Życie gospodarcze 48, Kultura i religia 49, Sztuka akadyjska 51, Wpływy akadyjskie poza obszarem imperium 53	
Dominacja Guti (ok. 2200-2100).....	54
Akad 54, Sumer 55	
III dynastia z Ur (2113-2006).....	56
Powstanie dynastii 56, Organizacja 58, Gospodarka 60, Społeczeństwo 65, Kultura duchowa 66, Religia 72, Twórczość artystyczna 74	

Rozdział II

MEZOPOTAMIA W II TYSIĄCLECIU.....	78
Upadek imperium Ur (ok. 2000).....	78
„Królestwa walczące" (2000 - 1600).....	79
Isin i Larsa 80, Elam i Asyria 82, Babilonia pod władzą Ham-mu-rabiego (1792 -1750) 85, Administracja mezopotamska 86, Stosunki międzynarodowe 87, Rolnictwo 88, Rola pałacu w gospodarce 90, Kupcy 91, Ulgi finansowe 94, Społeczeństwo 97, Religia 99, Literatura i sztuka 101, Przybycie i osiedlenie się Kasytów (ok. 1650 - 1600) 104	
Asyria w latach 1600-1100.....	106
„Namiestnictwo Aszur" 106, Gospodarka i społeczeństwo 108	

Babilonia w latach 1600 - 1100.....	111
Administracja i społeczeństwo 112, Gospodarka 114	
Stosunki międzynarodowe w latach 1600 -1100.....	116
Życie intelektualne i artystyczne w latach 1600 - 1100	124
Nowe prądy 124, Architektura 125, Sztuki plastyczne 126, Lite- ratura 128, Religia 131	
Rozdział III	
ANATOLIA W II TYSIĄCLECIU	133
Przed powstaniem scentralizowanego królestwa hetyckiego . . .	133
Stare Państwo (ok. 1650 - ok. 1400).....	135
Nowe Państwo (ok. 1460 - 1187)	137
Anatolia pozahetycka ok. pół. XIII w	143
Koniec Nowego Państwa (1187)	144
Kultura Anatolii hetyckiej	145
Dokumentacja i jej problemy 145, Struktura władzy 145, Gospo- darka 146, Społeczeństwo Anatolii 148, Religia hetycka 151, Życie umysłowe 153, Sztuka hetycka 154	
Rozdział IV	
SYRO-PALESTYNA DO 1200	158
III tysiąclecie	160
Syria — Fenicja 160, Palestyna 161	
Wiek XX i XIX	163
Palestyna 163, Północna Syria 163, Ugarit i Byblos 165	
Od XVIII do pół. XVI w	166
Zachodnia Syria ok. XVIII w. 166, Cywilizacja syryjska w XVIII i XVII w. 168, Palestyna w latach 1700 -1550 170, Koniec królestwa Jamhad i początki Mitanni 172	
Królestwo Mitanni od 1550 do 1350.....	173
Zasięg terytorialny królestwa Mitanni 173, Królestwo Mugisz 174, Społeczeństwo w Alalah i Nuzi w XVI w. 175, Życie gos- podarcze w Mitanni 179	
Południowa Syria, Fenicja i Palestyna od XVI do XIV w	180
Równowaga sił między państwami w okresie XIV - XV w. . . .	182
Interwencja hetycka 182, Północna Syria i Ugarit 183, Społę- czeństwo i gospodarka 184	
Sztuka w Syro-Palestynie od XVI do XII w	186
Architektura 186, Ceramika 189, Drobną plastyka 190, Rzeźba 191, Syglografia 192	
Pismo	192
Pseudohieroglify 192, Pisma protoeńskie 193, Alfabetyczne pis- mo klinowe 194, Alfabet fenicki 195, Język akadyjski 196	
Religia	196

Mity ugaryckie 196, Panteon hurycł 198, Kosmopolityzm mi-tannijski 199

Rozdział V

ANATOLIA I IRAN W I TYSIĄCLECIU	200
Anatolia Wschodnia: Urartu	200
Powstanie państwa Urartu 200, Urartu od koń. IX w. aż do najazdu Kimmerów 201, Gospodarka Urartu 203, Metalurgia i sztuka 204, Kultura urartejska 206	
Anatolia Zachodnia do czasu najazdu Scytów	207
Frygia: ogólny rozwój 207, Kultura frygijska 209, Sztuka frygijska 210	
Iran	211
Powstanie państwa Medów 211, Królestwo Medów 213, Najazdy Kimmerów i Scytów 214	
Iran do VI w	216
Medowie i Persowie za panowania Cyrusa 217, Sztuka Iranu od X do VI w. 218	
Anatolia Zachodnia od VII do VI w	219
Dominacja Lidii 219, Licja, Karia i Cylicja 222	

Rozdział VI

SYRO-PALESTYNA W I TYSIĄCLECIU	224
Zamieszki w XIII i XII w	224
Osiedlenie się Hebrajczyków w Palestynie 225, „Ludy morza” 232	
Północna Syria do VII w	233
Rozwój polityczny 233, Kultura 236	
Palestyna do VII w	240
Filistyni 240, Fenicja 242, Państwa aramejskie Południowej Syrii 248, Izraelici 252, Ammon, Moab i Edom 258	
Kultura Palestyny i Południowej Syrii	260
Alfabet 260, Sztuka syro-palestyńska 261, Religia kananejska 263, Ewolucja religijna Hebrajczyków 266	
Syro-Palestyna od VII do IV w	263
Skutki podboju asyryjskiego 268, Religia Hebrajska 268, Syro-Palestyna pod panowaniem Neobabilończyków 269, Panowanie perskie 269	

Rozdział VII

ASYRIA I JEJ IMPERIUM	274
Przybycie Aramejczyków	274
Asyria	276
Narzędzia władzy — władza króla 276, Narzędzia władzy — armia 283	

Podbój Bliskiego Wschodu	287
Front północny i wschodni 288, Syro-Palestyna 289, Egipt 293	
Społeczeństwo i gospodarka asyryjska	294
Społeczeństwo asyryjskie 294, Rolnictwo 298, Rzemiosło 299, Handel 299	
Funkcjonowanie imperium	300
Organizacja 300, Deportacje 302, Trybuty i daniny 303, Kolonie 304	
Życie w imperium	305
Guzana 305, Harran 306	
Sztuka asyryjska	307
Architektura 308, Sztuka dekoracyjna 312, Rzemiosło artystyczne 316	
Kultura duchowa	317
Religia 317, Nauka 318	
Rozdział VIII	
MEZOPOTAMIA AŻ DO UPADKU KULTURY NEOBABILONCZYKÓW . . .	321
Babilonia do czasów Cyrusa	321
Babilonia do czasów Aszur-bani-apliego 321, Upadek Asyrii i królestwo neobabilońskie 328, Kultura neobabilońska (650 -500) 333	
Cyrus	350
Imperium 350, Suzjana i Babilonia 351, Sztuka 352	
Imperium perskie do pół. V w	353
Kambyzes i Dariusz 353, Zaratustra 356, Sztuka za panowania Dariusza 357, Kserkses 358, Imperium za panowania Artakserksesa I 360, Gospodarka 362, Religia 366, Sztuka 366	
Ostatni Achemenidzi	363
Kultura mezopotamska aż do przybycia Fartów	370
Gospodarka i społeczeństwo 370, Kultura duchowa 372,, Nowe kierunki religijne 375	
WŁADCY STAROŻYTNEGO BLISKIEGO WSCHODU (TABLICA CHRONOLOGICZNA)	376
SPIS PLANÓW I MAP	392
BIBLIOGRAFIA	407
INDEKS NAZW OSOBOWYCH I GEOGRAFICZNYCH	416
SPIS ILUSTRACJI . . .	439